

CHECKLISTA FÖR STATLIGA FASTIGHETSÄGARES VÅRD AV BYGGNADSANKNUTEN OFFENTLIG KONST

- Byggnadsanknutna offentliga konstverk utgör värdefulla delar av samhällets moderna kulturmiljöer. Statens konstråd har tillsyn över statliga fastighetsägares vård av byggnadsanknuten konst (definieras som fast egendom - fastighetstillbehör och byggnadstillbehör). Riksantikvarieämbetet är den myndighet som ansvarar för kulturarv och kulturmiljöer. På Statens konstråds och Riksantikvarieämbetets webbsidor finns info om regelverk och riktlinjer för byggnadsanknuten konst.
- Alla ändringar av en byggnad ska utföras varsamt så att man tillvaratar byggnadens konstnärliga värden och kvaliteter i enlighet med varsamhetskraven i plan- och bygglagen (PBL). Läs mer om varsamhetskraven och PBL på Boverkets webbsida.
- Fastighetsägare har enligt 3§ i lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk skyldighet att inte ändra eller göra byggnadsanknutna konstverk tillgängliga på ett sådant sätt att upphovsmannens konstnärliga anseende kränkes. Byggnadsanknutna konstverk beställda av Statens konstråd utgör fast egendom till den fastighet där de är placerade (enligt Jordabalk 1970:994) och får inte förändras eller flyttas utan samråd med upphovsmannen (enligt lagen om upphovsrätt). Om det ändå skulle uppstå en situation där en flytt är oundviklig ska Statens konstråd och konstnären kontaktas (alt. konstnärens arvingar). Vid ombyggnader ska även ansvarig arkitekt informeras så att fastighetens byggnadsanknutna konstverk kan integreras väl i den nya miljön.

Inventering och dokumentation av byggnadsanknuten offentlig konst

- Grundinventera och fotografera konstverken som dokumentationsunderlag vid framtida konservering och för att kunna eftersöka och identifiera saknade och stulna byggnadsanknutna konstverk.
- Registrera inventeringsuppgifterna i ett inventarieregister, som till exempel Konstdatabasen, en internetdatabas som drivs av Falck AB i samarbete med Statens konstråd. För mer information se: <https://www.konstdatabasen.se>
- Inventera därefter den byggnadsanknutna konsten med regelbundna intervaller, minst vartannat år. Syftet med inventeringen är att kartlägga konstverkens status vad gäller skador, förluster eller stölder.
- Registrera eventuella skador, förluster och stölder och kontakta Statens konstråd för samråd om vilka åtgärder som bör vidtas.
- Stulna byggnadsanknutna konstverk ska polisanmälas och kopia på anmälan ska skickas till Statens konstråd.
- Skylt ska finnas vid varje byggnadsanknutet konstverk. Enligt upphovsrättslagen ska upphovsmannen alltid anges när ett konstverk görs tillgängligt för allmänheten. Statens konstråd rekommenderar skyltar i graverad rostfri stålplåt. Uppgifter om konstnär, titel, tillkomstår och material finns i regel i Statens konstråds arkiv.

Ombyggnader, rivningar och försäljningar av fastigheter

- Vid ombyggnationer som påverkar byggnadsanknutna konstverk, ska fastighetsägaren med god framförhållning kontakta Statens konstråd. Detsamma gäller om ett konstverk av någon anledning behöver flyttas eller åtgärdas.
- Vid rivningar av fastigheter är praxis att fastighetsägaren utför en antikvarisk kartläggning av byggnadens konstnärliga värden och i samråd med Statens konstråd utarbetar åtgärdsförslag för byggnadsanknutna konstverk.
- Vid försäljning av fastigheter som innehåller byggnadsanknutna konstverk ska Statens konstråd kontaktas med god framförhållning. Vid försäljning av en fastighet övertar den nya fastighetsägaren ägarskapet och vårdansvaret för byggnadsanknutna konstverk. För att tydliggöra detta rekommenderar Statens konstråd att byggnadsanknutna konstverk förtecknas i försäljningskontraktet.